

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	10 augustus 2023	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2022-0672	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	D2023-00012854	DOORKESNUMMER	030-2589111
UWBR EF VAN	9 april 2022	FAX	030-2589112
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Voorgeschreven maatregelen 3: Locatie plangebied 4: Locatie aangetroffen verblijfplaatsen	ONDERWERP	Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Walcheren, Balearen en omgeving in Utrecht

Op 9 april 2022 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door Loo Plan B.V. namens Stichting Woonin voor de locatie Walcheren, Balearen en omgeving in Utrecht (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2022-0672.

1. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, het opzettelijk verstoren en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Wij verlenen de ontheffing voor de periode 15 augustus 2023 tot en met 30 juni 2025. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van deze beschikking (*Voorschriften*) en in bijlage 2 van deze beschikking (*Voorgeschreven maatregelen*) en moeten worden nageleefd.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van periodiek onderhoud bij 104 woningen in het plangebied. De werkzaamheden die van invloed zijn op de verblijfplaatsen van de aangetroffen beschermde dieren zijn: het plaatsen van steigers, het herstellen van voeg- en metselwerk, het vervangen van panelen, boeiboorden en kozijnen en het vervangen van de daken van de opslagen. De locatie van het plangebied is weergegeven in bijlage 3 van deze beschikking.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, het opzettelijk verstoren en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) voor de periode van 15 augustus 2023 tot en met 30 juni 2025.

2.2 Gevolgde procedure

Op 21 juli 2022, 6 september 2022, 28 september 2022, 12 november 2022 en op 29 november 2022 heeft u deze aanvraag aangevuld.

Bij brief van 19 december 2022 hebben wij u ons voornemen tot afwijzing gestuurd en u in de gelegenheid gesteld voor het geven van een zienswijze. We hebben op 6 februari 2023 uw zienswijze ontvangen. Samengevat heeft u aangegeven waarom u denkt dat de werkzaamheden onder een wettelijk belang vallen en heeft u ter verduidelijking van de aanvraag het activiteitenplan aangepast. In ons voornemen tot afwijzing lag het accent op het ontbreken van een wettelijk belang. Met de nieuwe informatie uit de zienswijze hadden wij de aanvraag opnieuw beoordeeld. Bij deze heroverweging hadden wij beoordeeld dat het belang voldoende onderbouwd was, maar dat de alternatievenafweging niet voldoende onderbouwd was. Ook was de aangeboden compensatie nog steeds niet voldoende om ontheffing te kunnen verlenen, daarom hebben wij de aanvraag op 20 april 2023 afgewezen. Op 3 juli 2023 hebben wij uw bezwaarschrift ontvangen en op 19 juli 2023 hebben wij een minnelijk overleg gevoerd. U heeft tijdens het minnelijk overleg aangegeven waarom een andere planning van het onderhoud voor de beschermde soorten niet leidt tot een beter alternatief. Tevens heeft u een nadere ecologische inspectie laten uitvoeren, waardoor bekend is hoeveel verblijfplaatsen door de werkzaamheden verloren kunnen gaan. Uw motivering hebben we meegenomen in de afweging. Onze reactie leest u in paragraaf 2.4 van deze beschikking.

Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat wij direct een definitief besluit nemen op de aanvraag.

2.3 Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b. er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Locatie

De voorgenenomen werkzaamheden zijn specifiek voor de in deze ontheffing aangevraagde woningen. De werkzaamheden zijn daarom locatie gebonden.

Planning en werkwijze

Bij het plaatsen van steigers, bij het herstel van voeg- en metselwerk en bij het vervangen van panelen worden verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verstoord. Bij het vervangen van de boeidelen, de kozijnen van de woonhuizen en de daken van de opslagen worden verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verstoord en vernietigd. Uit de nulmeting blijkt dat deze werkzaamheden niet uitgesteld kunnen worden tot een later moment. Woonin werkt met een meerjarenonderhoudsbegroting waarbij de werkzaamheden aan de huizen gelijktijdig met het schilderwerk worden uitgevoerd. Het aantal momenten waarop de beschermde soorten worden verstoord, is hierdoor lager dan wanneer het onderhoud en het schilderwerk niet gecombineerd zouden worden. Bij deze meerjarenonderhoudsbegroting kunnen iedere 7 tot 9 jaar werkzaamheden uitgevoerd worden waarbij verblijfplaatsen verstoord of vernietigd worden, doordat tijdens het periodiek onderhoud ook ingrijpende werkzaamheden worden uitgevoerd. Een beter alternatief zou daarom zijn om de ingrijpende werkzaamheden in één keer uit te voeren. Uit uw bezwaarschrift blijkt dat alle noodzakelijke werkzaamheden aan de gevels tijdens deze onderhoudsronde worden uitgevoerd. Tijdens het minnelijk overleg heeft u uitgelegd dat, hoewel uit de nulmeting blijkt dat de kwaliteit van de daken matig is, de reparatie van de daken tijdens het komende onderhoud niet leidt tot minder verstoring van de beschermde soorten. U heeft aangegeven dat als de slechte delen van de daken nu gerepareerd zouden worden, dat de daken dan alsnog bij de volgende onderhoudsronde vervangen zouden moeten worden. Het op dit moment volledig vervangen van het dak, terwijl het dak nog ongeveer 10 jaar mee kan, is geen redelijk alternatief. Bovendien heeft u aangegeven dat de schilderwerkzaamheden aan de achterzijde van deze huizen niet met een hoogwerker of rolsteiger uit te voeren zijn in verband met de aanwezige tuinen, waardoor de verblijfplaatsen in het dak bij de volgende schilderwerkzaamheden ook verstoord zullen worden. Hierdoor is het bij deze huizen niet mogelijk om met een andere onderhoudsplanung de verblijfplaatsen van de beschermde soorten minder vaak te verstoren. Een andere onderhoudsplanung is geen beter alternatief voor de beschermde soorten.

Alle potentiële invliegopeningen van de woningen en hun bergingen worden in de minst kwetsbare periode ongeschikt gemaakt. Het ongeschikt maken vindt plaats onder begeleiding van een ecooloog. Er wordt door een ecologisch deskundige gecontroleerd of de complexen na het plaatsen van de 'exclusion flaps' nog gebruikt worden door vleermuizen. Er is geen andere werkwijze die minder effect heeft op de beschermde soorten en waarbij de doelstellingen van het project worden behaald.

Inrichting

Er zijn tijdig tijdelijke vleermuiskasten geplaatst op geschikte locaties. De gekozen tijdelijke kasten voldoen echter niet aan de eisen van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. Bij elke geplaatste kast wordt daarom een andere kast geplaatst die wel voldoet aan het Kennisdocument, zodat er geschikte en voldoende tijdelijke kasten hangen.

Er worden geschikte permanente inmetzelstenen geplaatst op geschikte locaties en een deel van de verblijfplaatsen zal weer toegankelijk zijn na afloop van de werkzaamheden. De permanente voorzieningen voldoen aan de eisen van

het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en een deel van de verblijfplaatsen is na de werkzaamheden weer beschikbaar, waardoor er geen beter alternatief is om de huidige verblijfplaatsen te compenseren.

Conclusie alternatievenafweging

Doordat een andere meerjarenonderhoudsplanung niet leidt tot minder verstoring en de verblijfplaatsen goed gemitigeerd en gecompenseerd worden, zijn er geen redelijke alternatieven waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt en waarbij de doelstelling van het project bereikt wordt. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Aangedragen belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Voor de gewone dwergvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de Wet natuurbescherming: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

Aangegeven belang

'Andere dwingende redenen van groot openbaar belang'

U geeft hierbij onder andere het volgende aan:

Er is in deze aanvraag sprake van een groot en openbaar belang, omdat: *"Stichting Woonin de grootste woningcorporatie in de stad Utrecht is. In de wijk Lunetten in Utrecht is Woonin onder meer eigenaar en verhuurder van de sociale huurwoningen in het complex Walcheren e.o. en de sociale huurwoningen in het complex Balearen e.o., waarop de ontheffingsaanvraag ziet. Woonin is een toegelaten instelling die uitsluitend werkzaam is in het belang van de volkshuisvesting, zoals bedoeld in de Woningwet. Als toegelaten instelling is aan Woonin de wettelijke taak opgedragen om sociale huurwoningen te bouwen en te verhuren, en ook om deze in stand te houden. Zoals is bevestigd door de Europese Commissie, gaat het hierbij om diensten van algemeen economisch belang. Om haar sociale huurwoningen in stand te houden – zoals in de wet aan Woonin is opgedragen –, is regulier planmatig onderhoud aan het casco van de woningen noodzakelijk.[...] Het onderhoudsbeleid van Woonin is in overeenstemming met haar wettelijke taak gericht op behoud van haar sociale huurwoningen voor de lange termijn. Het achterwege laten van onderhoud van het casco leidt immers uiteindelijk tot een zodanige verslechtering van de woningen, dat deze onbewoonbaar worden en moeten worden gesloopt. Nu het voorgenomen planmatig onderhoud aldus noodzakelijk is voor het uitvoeren van de aan Woonin opgedragen wettelijke taak, te weten het in stand houden van haar sociale huurwoningen, is dan ook sprake van groot een openbaar belang. Het grote openbare belang van de instandhouding van sociale huurwoningen raakt vanzelfsprekend ook het belang van volksgezondheid en omvat ook redenen van sociale en economische aard. Het niet tijdig uitvoeren van regulier planmatig onderhoud aan de sociale huurwoningen van Woonin zal uiteindelijk immers leiden tot lekkages en schimmelvorming en sloop van deze woningen. Het sociale en economische belang bij het voorkomen hiervan door tijdig regulier onderhoud uit te voeren aan de woningen, is een gegeven. Het door tijdig onderhoud voorkomen van gezondheidsrisico's voor de bewoners van de sociale huurwoningen van Woonin is dat evenzeer."*

U geeft aan dat de werkzaamheden ook een dwingend karakter hebben, omdat *"het bij planmatig onderhoud om een langetermijnbelang gaat; namelijk het in stand houden van de sociale huurwoningvoorraad van Woonin ook in de toekomst."*

Conclusie belangenafweging

Hiermee is voldoende onderbouwd dat de ruimtelijke ingreep nodig is voor andere dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit betekent dat het wettelijk erkend belang van de ruimtelijke ingreep aangetoond is. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u laten onderzoeken welk effect de ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

Het onderzoek is uitgevoerd door het hanteren van een methode waarmee grote gebieden kunnen worden onderzocht. Hierdoor is de verwachting dat er zomerverblijfplaatsen gemist zijn, omdat per onderzoeker minder dan 75% van het onderzoeksgebied te overzien is. Hiervoor is een correctie toegepast, waarmee het aantal zomerverblijfplaatsen geschat wordt aan de hand van de verhouding zomer- en paarverblijfplaatsen bij regulier vleermuisonderzoek volgens het Vleermuisprotocol. Daarnaast is een nadere ecologische inspectie uitgevoerd om te beoordelen of de ruimte achter gevelbetimmering, boeidelen, panelen en Volkernpanelen in potentie geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Deze nadere ecologische inspectie was nodig om te beoordelen hoeveel verblijfplaatsen bij de werkzaamheden vernietigd zouden worden.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soort

Gewone dwergvleermuis

Er zijn zeven paarterritoria en één zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vastgesteld in het plangebied. Omdat de voorgestelde onderzoeksmethode is toegepast, wordt er gecorrigeerd voor de gemiste zomerverblijfplaatsen. Er wordt dan ook de inschatting gemaakt dat er acht paarverblijfplaatsen en negen zomerverblijfplaatsen in het plangebied aanwezig zijn.

Er is één zomerverblijfplaats vastgesteld onder de daktrim van een opslag bij Lofoten 42-48. Er zijn zeven paarterritoria vastgesteld bij: Walcheren 76; Walcheren 120; Furkabaan 681; Balearen 35-37; Lofoten 42-48; Simplonbaan 149-151 en Sudeten 149. De invliegopeningen van de paarverblijfplaatsen zijn onbekend. Omdat (vorstvrije) verblijfplaatsen ook als (tijdelijke) winterverblijfplaats door één of enkele dieren gebruikt kunnen worden, kunnen individuele winterverblijfplaatsen niet worden uitgesloten.

Staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis

Landelijk

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuissoort in Nederland (Kennisdocument gewone dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De populatieomvang van de gewone dwergvleermuis wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Vleermuizen. Limpens en Thissen, 2014. In Wot-rapport 124, 2014). Over de periode 2015-2020 lijkt er een matige toename te zijn in het aantal waarnemingen van de gewone dwergvleermuis. De populatietrend wordt geschat op een toename van ongeveer 3% (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger

November 2021). Bijna de gehele oppervlakte van Nederland kan gezien worden als verspreidingsgebied voor de gewone dwergvleermuis (Gewone dwergvleermuis. Verspreidingsatlas.nl, 2022).

De gewone dwergvleermuis is voor zijn leefgebied afhankelijk van gebouwen met invliegopeningen (open spouwmuren) en van voldoende voedselaanbod. In de periode 2008-2018 is het aantal van deze gebouwen min of meer gelijk gebleven (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al., 2018). Isolatiewerkzaamheden zorgen voor een verbetering van de energieprestaties van gebouwen, maar ook voor een aantasting van de verblijfplaatsen en daarmee het leefgebied van de gewone dwergvleermuis.

De landelijke staat van instandhouding wordt door Logemann et al. (Factsheets voor 25 soorten, 2018) momenteel beoordeeld als ongunstig - ontoereikend, maar gunstig als genoeg mitigerende maatregelen genomen worden. De Zoogdiervereniging beoordeelt de staat van instandhouding als onbekend, met de laatste update van 2018 (Gewone dwergvleermuis. Zoogdiervereniging.nl, 2018).

Regionaal en lokaal

Er zijn geen aanwijzingen dat de situatie in de gemeente Utrecht afwijkt van de landelijke situatie. Bij onderzoek van Loo Plan binnen de gemeente Utrecht wordt de gewone dwergvleermuis nagenoeg altijd aangetroffen. Ook de natuurwaardenkaart van gemeente Utrecht geeft eenzelfde beeld. Uit de monitoring van de tellingen in VleerMUS in het kader van het SMP Utrecht is de afgelopen 5 jaar sprake van een stabiele gelijkblijvende trend.

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soort

De spouw wordt niet nageïsoleerd en er worden geen werkzaamheden aan het dak uitgevoerd, waardoor verblijfplaatsen onder het dak en in de spouw na de werkzaamheden weer beschikbaar komen, mits de invliegopeningen niet door de werkzaamheden worden afgedicht. De verblijfplaatsen in de spouw en in het dak worden voor de werkzaamheden ontoegankelijk gemaakt. Hoewel er geen werkzaamheden aan het dak plaatsvinden, is het noodzakelijk om het dak ontoegankelijk te maken, omdat vleermuizen via het dak in de spouw kunnen kruipen.

Door de gekozen onderzoeksmethode is niet alleen de exacte locatie van de paarverblijfplaatsen onbekend, ook de locatie van de zomerverblijfplaatsen is onbekend. Om te bepalen welke verblijfplaatsen achter gevelbetimmering, boeidelen en panelen bij de werkzaamheden verloren gaan, is er een nadere ecologische inspectie uitgevoerd om te bepalen op welke plaatsen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mogelijk zijn.

Bij complex OHCL-9002 (Walcheren e.o.) worden zes verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis tijdelijk verstoord door het plaatsen van steigers en door het ontoegankelijk maken van spouw en dak om het herstelwerk van voegen en metselwerk uit te voeren en om kozijnen van de hoekwoningen te vervangen. Door de werkzaamheden aan complex OHCL-9002 worden drie paar- en winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en drie zomer- en winterverblijfplaatsen verstoord en mogelijk vernield door het vervangen van de boeidelen.

Door de werkzaamheden in complex OHCL-9332 (Balearen e.o.) worden vier paar- en winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en vier zomer- en winterverblijfplaatsen verstoord door het plaatsen van steigers en door het ontoegankelijk maken van spouw en dak om het voeg- en metselwerk te herstellen en om kozijnen en panelen te vervangen. De potentiële verblijfplaatsen in de dakjes bij de voordeuren blijven behouden (zie bijlage 2 bij deze beschikking). Daarnaast worden twee zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats verstoord en vernield door het vervangen van de dakbedekking van de bergingen.

Door de werkzaamheden worden daarom acht (potentiële) zomer-, paar- en individuele winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis tijdelijk ontoegankelijk gemaakt en worden negen (potentiële) paar-, zomer- en individuele winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vernield, wordt de gewone dwergvleermuis verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soort. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld.

De maatregelen die door ons zijn goedgekeurd, zijn opgenomen in bijlage 2 van deze beschikking. In bijlage 1 van deze beschikking hebben wij extra maatregelen voorgeschreven om de negatieve effecten van de werkzaamheden verder te verzachten. Hieronder beschrijven wij de maatregelen die wij extra hebben voorgeschreven of waarbij wij maatwerk hebben toegepast.

Conform Kennisdocument gewone dwergvleermuis dienen tijdelijke verblijfplaatsen voor één of enkele dieren tenminste 50 centimeter hoog en 20 centimeter breed te zijn. Vóór 15 februari 2022 zijn tijdelijke voorzieningen geplaatst met een buitenmaat van 30 centimeter hoog en 25 centimeter breed. De gekozen tijdelijke vleermuiskasten wijken daarmee sterk af van de maatvoering in het Kennisdocument gewone dwergvleermuis en zijn daarom niet voldoende geschikt als alternatieve verblijfplaatsen. Wij hebben deze tijdelijke verblijfplaatsen daarom als experimenteel beoordeeld. Daarom worden bij elke geplaatste muurschaal een vleermuiskast van het type VMT1 of het type VK WS 13 bijgeplaatst. Deze kasten voldoen wel aan de maatvoering van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. Omdat de 32 extra tijdelijke kasten geplaatst worden naast de reeds gerealiseerde tijdelijke kasten, hanteren wij in dit geval geen extra gewenningstijd.

De verblijfplaatsen in de spouw en onder het dak komen na de werkzaamheden weer beschikbaar. Achter de panelen van complex OHCL-9332 (Balearen e.o.) bevinden zich mogelijk acht zomer- en paarverblijfplaatsen. De werkzaamheden aan deze 'afdakjes' worden uitgevoerd volgens de in bijlage 2 van deze beschikking beschreven methode, waardoor deze verblijfplaatsen na de renovatie weer beschikbaar komen. Voor de verblijfplaatsen in het dak, in de spouw en in de 'afdakjes' worden daarom geen permanente voorzieningen gerealiseerd.

Negen zomer- en paarverblijfplaatsen worden door de werkzaamheden vernietigd. Voor deze negen verblijfplaatsen worden 36 inbouwkasten geplaatst. Op elk van de 24 kopgevels worden twee geschakelde twee-laags inbouwkasten type VMPMG1 of vergelijkbaar geplaatst. De overige 12 inbouwkasten worden aan de voor- en achterzijden van de woningen gerealiseerd door middel van niet-geschakelde inbouwkasten type VMPM2 of vergelijkbaar.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan Loo Plan en een afschrift van de beschikking aan:

- Stichting Woonin
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
- Gemeente Utrecht

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking.

De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen.

U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening of via de printversie van dit formulier.
U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl (zoekterm "Bezwaar tegen beslissing provincie").
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift

Maakt u geen gebruik van het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening, maar van de printversie van het formulier of van een zelfgeschreven bezwaarschrift? Onderteken deze dan met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank.

Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast de bezwaarprocedure. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan.

U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben.

Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:
Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Heeft u vanuit het bestemmingsplan/omgevingsplan of de Algemene plaatselijke verordening toestemming nodig voor de ruimtelijke ingreep? Dan kunt u pas beginnen met het uitvoeren van de werkzaamheden als u alle toestemmingen ontvangen heeft. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,
b.a.

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

1.1 Algemeen

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de beschermde soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

1.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecoloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecoloog begeleid zijn/worden;
 - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

Is het voor dit specifieke project niet mogelijk om de werkzaamheden twee weken voor de start te melden? Dan moet u contact opnemen met de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) via handhaving-wnb@rudutrecht.nl of 030 702 33 00.

1.3 Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het

ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en/of compenserende maatregelen in bijlage 2 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.
11. Alle mogelijke invliegopeningen binnen het plangebied dienen ongeschikt te worden gemaakt om te voorkomen dat dieren elders in het plangebied een verblijfplaats in gebruik nemen.
12. Bij muurschalen dienen de randen langs de muren gedicht te zijn om inregenen en tochtvorming te voorkomen.
13. De tijdelijke verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis dienen, gedurende de tijd dat deze dienen als overbrugging totdat de permanente verblijfplaatsen gerealiseerd zijn en de in de kennisdocumenten voorgeschreven gewenningsperiode is verstreken, functioneel te zijn. De tijdelijke verblijfplaatsen dienen van voldoende duurzaam materiaal te zijn, op een voldoende duurzame wijze te worden bevestigd en de afdichting van de muurschalen dient duurzaam te zijn.
14. Voor het ontoegankelijk maken van het dak en de spouw wordt materiaal gekozen dat goed te verwijderen is, zodat na de werkzaamheden alle (potentiële) invliegopeningen naar het dak en de spouw weer toegankelijk zijn.
15. Het controleren van de ongeschikt gemaakte verblijfplaatsen mag pas gedaan worden na vier aaneengesloten nachten, waarbij ten minste twee dagen bij zonsondergang een temperatuur van minimaal 10 graden is bereikt in combinatie met gunstige weersomstandigheden (geen regen en geen harde wind). Deze controle dient te worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige en bij dezelfde gunstige weersomstandigheden.
16. Als tijdens de werkzaamheden onverhoopt vleermuizen aangetroffen worden, dienen de werkzaamheden direct te worden stopgezet en moet een ter zake kundige ecooloog worden geraadpleegd. De werkzaamheden mogen pas worden voortgezet wanneer de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. In geen geval mogen deze worden gevangen of verplaatst.
17. Bij het realiseren van de permanente vleermuisvoorzieningen voor de gewone dwergvleermuis dient er rekening mee gehouden te worden dat:
 - o de voorzieningen op minimaal drie windrichtingen worden geplaatst;
 - o de in- en uitvliegopeningen van de voorzieningen zo hoog mogelijk, maar minimaal op 3 meter hoogte moet zijn;
 - o er een vrije aanvliegroute aanwezig is;
 - o de voorzieningen vrij zijn van kunstlicht en verstoring (geen lichtuitstraling van straatverlichting, verlichting aan gebouwen of vanuit aanwezige ramen);
 - o het aanlichten van de alternatieve verblijfplaatsen niet is toegestaan;
 - o de voorzieningen buiten bereik van predatoren gerealiseerd worden.
18. De locatie van de permanente vleermuisvoorzieningen voor gewone dwergvleermuis wordt bepaald door een ecooloog.

1.4 Na afloop van de werkzaamheden

19. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.

20. De tijdelijke kasten mogen pas worden verwijderd wanneer de permanente verblijfplaatsen binnen het plangebied zijn gerealiseerd en hierna een gewenningsperiode van minimaal zes maanden in de periode april-oktober is verstreken. De tijdelijke paar- en zomerkasten mogen niet worden verwijderd op het moment dat deze in gebruik zijn door vleermuizen.

Bijlage 2: Voorgeschreven maatregelen

Bronnen: activiteitenplan Complex OHCL-9002 & OHCL-9332 Lunetten, Utrecht; Loo Plan; 2 februari 2023.

Aanvullingen 9 september 2022, zienswijze 2 februari 2023 en bezwaarschrift 29 juni 2023

Tijdelijke mitigatie

Er zijn 32 muurschalen (2FE Schwegler) geplaatst op 10 en 11 februari 2022. Hiermee wordt voldaan aan de gewenningsperiode van minimaal zes maanden vóór de start van het parseizoen en de start van het ongeschikt maken.

Alle tijdelijke compensatie voor de vleermuizen is geplaatst binnen het tijdens het nader onderzoek onderzochte gebied. De muurschalen zijn alleen geplaatst op locaties waar geen paarterritorium van vleermuizen aanwezig is, behalve als het één van de paarterritoria betreft waarvoor gemitigeerd wordt. Hierdoor is verdringing van bestaande territoria uitgesloten en zijn alle voorzieningen potentieel geschikt.

Alle voorzieningen zijn geplaatst conform het Kennisdocument. Uitgangspunten zijn:

- Buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- Binnen 200 meter van de aangetroffen verblijfplaatsen.
- Geografische spreiding.
- Variatie in expositie.
- Minimale vrije uitvliegruimte van 3 meter.
- Buiten direct bereik van (straat)verlichting.

Omdat de Schwegler 2FE als "niet bewezen effectieve compensatie" is beoordeeld, wil Woonin bij elke geplaatste muurschaal een vleermuiskast van het type VMT1 dan wel VK WS 13 bijplaatsen. In totaal gaat het daarbij dus om 32 extra tijdelijke voorzieningen.

Planning

De woningen worden ongeschikt gemaakt in de periode van 15 april t/m 14 mei of 15 augustus t/m 15 oktober. De werkzaamheden worden, op basis van de aanwezigheid van de gierzwaluw, gesplitst in twee fasen. De woningen in de omgeving van Balearen worden ongeschikt gemaakt in de periode van 15 augustus t/m 15 oktober. Dit geeft meer dan genoeg ruimte om de werkzaamheden af te ronden voordat de gierzwaluwen in april terugkeren. De voorgestelde planning vermijdt werkzaamheden tijdens het broedseizoen bij de nestlocaties van de gierzwaluw.

Wijze van ongeschikt maken

Potentiële verblijfplaatsen bij de woningen zijn aanwezig onder de dakpannen (toegankelijk via de gevelpannen en ruimte achter de goot), in de spouwmuur (toegankelijk via de gevelpannen, ruimte achter de goot en open stootvoegen), achter boeidelen (toegankelijk via kieren achter de boeidelen) en achter de panelen ('afdakjes'). Daarnaast zijn er (potentiële) verblijfplaatsen aanwezig onder de daktrim van de schuurtjes achter de woningen. Tijdens het ongeschikt maken worden woningen altijd gecontroleerd op andere potentiële verblijfplaatsen. Op maximaal 5 meter afstand van elkaar worden exclusion flaps geplaatst als uitgang vanuit een opening (kantpannen, nokvorstpannen, open stootvoegen of andere geschikte openingen). Hierdoor kunnen de vleermuizen altijd een uitgang bereiken binnen 2,5 meter van hun verblijfplaats. Door de exclusion flaps kunnen de vleermuizen de verblijfplaats verlaten, maar niet langer terugkeren. Toegangen worden verder dichtgezet met panlatten, rugvulling of hoekprofielen. Deze werkwijze wordt ook toegepast op de opslag en achter de woningen. Aanwezige stootvoegen en kieren worden dichtgezet met bijenbekjes, spouwmuurborsteltjes of rugvulling. Het ongeschikt maken vindt plaats onder begeleiding van een ecooloog (Loo Plan). Er vindt een

avondcontrole door een ecooloog plaats bij voor vleermuizen gunstige omstandigheden bij de verblijfplaatsen. Als daaruit blijkt dat de vleermuizen vertrokken zijn, worden de woningen 'natuurvrij' verklaard. Wanneer er nog vleermuizen aanwezig blijken te zijn, moeten aanvullende werkzaamheden worden uitgevoerd om ongeschikt te maken en wordt een nieuwe controleronde uitgevoerd.

Permanente mitigatie

Er worden 36 inbouwkasten geplaatst. Op elk van de 24 kopse gevels (of blinde gevels) wordt een grotere inbouwkast (type VMPMG1 'groot zomerverblijf', of een kast van vergelijkbare bouw, afmetingen en materiaal) geplaatst. Dit zijn twee-laags inbouwkasten, waarbij twee inbouwkasten aan elkaar geschakeld worden.

De overige 12 inbouwkasten worden aan de voor- en achterzijden van de woningen gerealiseerd door middel van 'enkele' inbouwkasten (type VMPM2, of een kast van vergelijkbare bouw, afmetingen en materiaal).

De definitieve locaties van de permanente compensatie worden in het logboek vastgelegd.

Behoud huidige verblijfplaatsen

De gevels aan de voor- en achterzijden van de woningen hebben open stootvoegen en onder de kantpannen is veel ruimte aanwezig. Deze potentiële verblijfplaatsen in de woningen worden niet permanent aangetast.

De (potentiële) verblijfplaatsen in de 'afdakjes' van de woningen blijven behouden door:

Hieronder volgt een voorstel om dit proces te borgen:

1. De aannemer zal, voorafgaand aan de werkzaamheden aan de afdakjes, een inventarisatie maken van de afdakjes waarvan de panelen vervangen dienen te worden;
2. De lijst wordt gedeeld met de begeleidende ecooloog, die op locatie de betreffende afdakjes zal inspecteren en vastleggen (ruimte van openingen opmeten en met foto's vastleggen);
3. Bij het vervangen van de panelen worden minimaal dezelfde grootte openingen teruggebracht. Openingen kunnen wel worden vergoot om de toegankelijkheid verder te verbeteren (bijvoorbeeld een matig geschikte opening van 0,8 cm breed 'upgraden' naar 1,5 of 2 cm). Dit kan de te hanteren afmetingen ook overzichtelijker maken voor de uitvoerder door het hebben van meer 'vaste' maten;
4. Materiaaltoepassing van de vervangende panelen zal hetzelfde zijn als de huidige panelen. 'Opruwing' (ruw hout, aangebracht zand) wordt waar mogelijk toegepast om de grip voor vleermuizen te verbeteren, maar is in het geval van openingen tegen de ruwe buitengevel niet noodzakelijk.

Het bovenstaande proces voorkomt alleen het vernielen van verblijfplaatsen, maar niet de verstoring. Voor de verstoring van verblijfplaatsen is nog steeds een ontheffing nodig (waarvoor de procedure nog loopt), moet tijdelijke mitigatie aanwezig zijn en moeten de potentiële verblijfplaatsen ongeschikt worden gemaakt.

Figuur 5: Geschikte ruimte voor plaatsen inbouwkasten (voorbeeld voor kopgevels woningencomplex OHCL-9002).

Figuur 6: Geschikte ruimte voor plaatsen inbouwkasten (voorbeeld voor kopgevels woningencomplex OHCL-9002, ander type woning). Het schuurtje staat hier los van de gevel waardoor voldoende vrije valruimte aanwezig is.

Figuur 7: Geschikte ruimte voor plaatsen inbouwkasten (voorbeeld voor voorzijdes en kopgevels woningencomplex OHCL-9332).

Figuur 8: Geschikte ruimte voor plaatsen inbouwkasten (voorbeeld voor voorzijdes woningencomplex OHCL-9002).

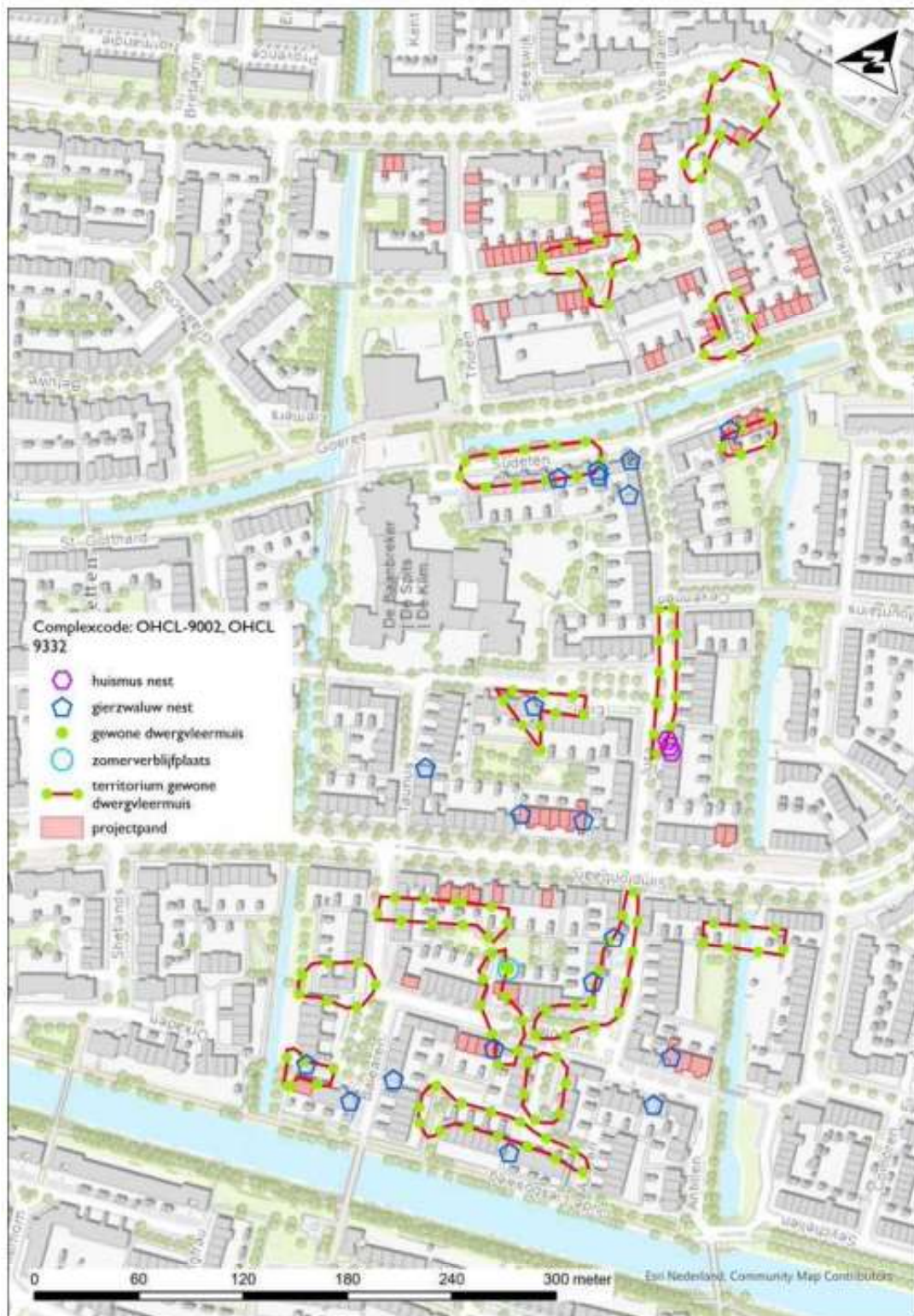
Bijlage 3: Locatie plangebied

Figuur 3: Deelgebieden onderzoek naar zomer- en kraamverblijfplaatsen vleermuizen. Deze komen overeen met de in de inventarisatiegegevens (bijlage 3) genoemde deelgebieden.

Bron: Nader onderzoek Wet natuurbescherming voor complex OHCL-9002 en OHCL-9332 in de wijk Lunetten in Utrecht; Loo Plan; 14 december 2021.

Bijlage 4: Locatie aangetroffen verblijfplaatsen

Figuur 1: Aangetroffen verblijfplaatsen beschermde soorten.

Bron: activiteitenplan Complex OHCL-9002 & OHCL-9332 Lunetten, Utrecht; Loo Plan; 2 februari 2023.